SERIA II.—ANUL IV, No. 661. **Ediția a treia** SÂMBĂTĂ, 17 IANUARIE 1898.

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc tot-d'a-una înainte

In *București* la Casa Administrației

In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale

Un an in țară 30 lei; in streinătate 50 lei

Șase luni . . . 15 » » » 25 »

Trei luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr in streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA

No. 8. — STRADA CLEMENȚEI — No. 8

EPOCA

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In București și județe se primesc numai la Administrație

In streinătate, *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate

Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia

» » » III . . . . . 2.— lei »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiu 30 bani

TELEFON

REDACȚIA

No. 8 — STRADA CLEMENȚEI — No. 8

INGROZITOAREA FURTUNA DE PE MAREA NEAGRA

Salvarea vaporului METEOR

UN MARE FINANCIAR

D. Gogu Cantacuzino, ca om nou în ale finanțelor, de cîte ori deschide gura, trebue să spună o... enormitate. La acest politician transformat dintr'o zi în alta mare financiar, teoriile cele mai bizare și mai scandaloase, financiaricește vorbind, sunt monedă curentă.

Tip de perfect colectivist, d. Cantacuzino a adus, în materia financelor, acel spirit de versatilitate, acea nerușinare de teorii ad-hoc, cari fac fondul întregei politice colectiviste.

In fie-care an,—acesta este al treilea din nenorocire—actualul ministru vine cu o altă teorie, așa că dacă și-ar da cine-va osteneala să apropie ceea ce faimosul Gogu a spus în 1896, cu ceea ce a declarat în 1897 și cu ceea ce susține sstă-zi în 1898 în materie de întocmire a bugetului Statului, ar rămînea încremenit de atîta ignoranță și îndrăzneală.

Pentru a i se vedea știința și spiritul de continuitate al acestui om, ar trebui pus nu pe două coloane, cum se obicinuește aceasta pentru plagiatori, ci pe trei coloane, iar la anul pe patru și așa mai departe. Acest lucru îl vom face în curînd.

„Pînă atunci să denunțăm publicului ultima faimoasă teorie susținută alăltăieri în Cameră de acest Gogu, care este demnul tovăraș al lui Ionel și meritosul colaborator și aghiotant al lui Mitiță.

Dar, întîiu să arătăm în ce condiții s'a produs Gogu cu teoria sa nouă în materie de bugete.

Acest domnișor venise să ceară Camerei un credit suplimentar și extraordinar pe exercițiul anului curent, de suma, nici mai mare, nici mai mică, decît acea de *4.200,000 lei!* Din această frumușică sumă cerută, numai 1.240,000 lei era acoperită tot din resursele anului prin anulare de credite acordate și neîntrebuințate.

Restul de 3.200,000 lei, ministrul propunea să fie luată din exercițiul anului expirat.

Să se noteze un lucru: Fie-care buget anual prevede o cifră pentru deschidrea de credite suplimentare și extra-ordinare.

Bugetul anului acesta prevede și el o asemenea cifră, însă cînd el a fost întocmit, ministrul, în scop de a echilibra aparent bugetul, a fixat-o la ridicula sumă de *611,000 lei*.

Pînă anul trecut, suma afectată la deschidere de credite a variat între un milion și un milion jumătate.

Era vădit lucru încă de anul trecut că fixarea unei cifre numai de 600,000 pentru un paragraf așa de însemnat, era pur și simplu o manoperă de-ale lui Gogu pentru a prezinta un buget, chipurile echilibrat.

Acest lucru l'a spus chiar raportorul anul trecut. După ce d. Costinescu, opina că este nevoe de creiarea de resurse nouĭ, apoĭ continua în modul următor: «Nu«mai cu ajutorul acestora (resurse nouĭ) «se va reda budgetelor noastre elasti«citatea trebuincioasă și se va înzestra, «*după o dreaptă măsură, și alocația* «*pentru deschiderea de credite suplimen«tare și extraordinare, cari numai* pro«vizor se poate privi ca înscrisă «cu cifra de 611.000 lei».

Din aceste cuvinte, vădit rezultă nevoia care silise pe întocmitorii budgetului anului acestuia, de a fixa cifra creditelor numai la suma de 611.000 lei. Evident, raportorul o mărturisește și o declară, că dacă acestă cifră este așa de jos fixată, este că nu erau fonduri, este că nu avea resurse pentru a fixa o cifră mai mare, cum trebuia.

Așa stă chestia.

Acum să venim la Gogu.

Gogu vine, cum am spus, alaltă-erĭ, în Cameră, și cere la acest capitol un spor de 4.200.000 lei, sau mai drept de 3.200.000 după cum am explicat mai sus.

Deja lucrul te izbește.

A veni să ceri 3.200.000 lei credit la un capitol pe care l'ai fixat la începutul anului la suma de 600.000 lei, este fenomenal!

Vădit, că dacă ai fi fixat cu bună credință la începutul anului aceste nevoi la 600.000 lei, nevoi cari mai tîrziu s'a văzut că se urcau la *patru milioane*, vădit că ai fost un ignorant și un om neștiutor în ale întocmirei budgetelor.

Iar dacă fixînd cifra capitolului creditelor cu știință că este insuficientă, la o cifră așa de derizorie, vădit că ai fost un șarlatan și un ministru necorect.

De aicĭ nu poți eși.

Eĭ bine! Gogu crede că poate eși din această dilemă prin o teorie nouă, inedită, neformulată încă de nicĭ un financiar, și pe care o dăm publicului ca să 'și facă delicii din ea.

Iat-o: Datoria unui ministru este ca să alocheze la capitolul creditelor suplimentare și extraordinare o sumă *cît se poate de mică. Și cu cît acel ministru vine cu cereri de credite extraordinare mai numeroase și mai neprevăzute de budget, cu atît dovedește un spirit mai competent și mai util mersului budgetului.*

Poate nu ne credeți? Citiți, vă rugăm, rezumatul dezbaterilor ale ședinței Camerei din 14 Ianuarie în *Voința Națională*.

Va să zică, cu cît ești mai neprevăzător sau mai înșelător, cu cît prin cereri de credite dezechilibrezi mai mult budgetul întocmit la începutul anului, cu atîta aceasta dovedește mai mult spirit de ordine, de prevedere și de înțeleaptă; administrație financiară!

Teoria este perfectă.

După ea, echilibrarea serioasă a unui budget, la începutul anului, nu are nicĭ o importanță, din contra, nicĭ nu trebuie să existe.

Budgetul *nu se face, ci se trăiește* zi cu zi, ne spune faimosul financiar. Cu cît modifici un budget conform nevoilor ivite în cursul anului, cu atîta este mai bun. Și cu cît la sfîrșitul exercițiului ești nevoit să recurgi la resurse extraordinare, în afară de prevederile anului, pentru a face față la cheltuieli, cu atîta ești mai în adevărul științei financiare!

Bravo, Gogu. Vorbești rar, dar vorbești bine și cu competență!

Șefia partidului e asigurată multă vreme, ea este și va fi în bune mîni.

După Sturdza... Gogu. După Gogu... Ionel!

Libertatea alegerilor

Peste tot locul, unde sunt de efectuat alegeri parțiale, guvernul cu ajutorul organelor polițienești a început o goană nebună dupe alegători.

Am publicat erĭ denunțările precise ce ni s'au făcut în această privință din T.-Jiu.

Tot aparatul administrativ terorizează pe alegători, forțîndu-i să se angajeze că vor vota pe candidatul guvernamental.

Tot erĭ, la Cameră, d. deputat G. C. Dobrescu a denunțat modul cum poliția din Ploești lucrează în vederea alegerei de la 17 curent. Crimele și delictele rămîn nedescoperite, căcĭ agenții poliției nu se ocupă de cît cu propaganda electorală în favoarea candidatului guvernului.

Așa știe partidul liberal să respecte libertatea alegerilor. De alt-fel, faptul nu ne miră și nicĭ nu-l relevăm în speranța de a se aduce vre-o îndreptare.

Constatăm numai, încă odată, chipul cum colectiviștii fac alegerile.

Tratările aŭ reînceput

Prevederile noastre s'aŭ realizat.

Tratările, faimoasele tratări, pentru reunificarea hîrbuitului partid liberal, rupte mai a-l-altă-erĭ, aŭ reînceput.

Mutrele colectiviștilor, cari se posomoriseră, iar se însenineză și înjurăturile ce steteaŭ pe vîrful limbei fie-căruia, se transformă din nou în vorbe de frățească dragoste.

Care din părți a făcut de astă-dată primul pas? Pe cîte portofolii și pe cari anume se face tocmeala? Primi-va d. Lascar portofoliul externelor, pentru care alaltă-erĭ nu era pregătit? Eși-va d. Palladi din ministerul în care abia a intrat?

Nicĭ Dumnezeŭ nu știe. Dar să avem răbdare, căcĭ d. Aurelian și Sturdza tratează.

Creditul de zece milioane

Reorganizarea flotilei. — Inmulțirea vaselor de războiŭ.—Inaintările în corpul marinei.

Reorganizarea flotilei

Am anunțat erĭ că consiliul de miniștri a admis creditul de zece milioane cerut de d. general Berendeiŭ pentru marina de războiŭ.

D. general Berendeiŭ va prezinta zilele acestea Camerei proiectul de credit însoțit de o expunere de motive, prin care va stărui pentru necesitatea absolută de a reorganiza flotila și de a-i da o întindere mai mare.

Reorganizarea flotilei prevede creiarea mai multor grade nouĭ în corp cu denumirile adoptate după flota de războiŭ a Engliterei.

Proiectul de reorganizare a flotilei nu este încă definitiv redactat, de oare ce anteproiectul urmează să fie modificat în urma unor indicațiuni date de M. Sa Regele. Cu toate acestea însă, proiectul de reorganizare va fi prezintat Corpurilor Legiuitoare în cursul acestei sesiuni.

Inmulțirea vaselor de războiŭ

Creditul de zece milioane este destinat pentru repararea vaselor existente și pentru comandarea unui nouĭ încrucișător, trei torpiloare, două bricuri, etc.

Vasele de războiŭ existente, împreună cu vasele ce se vor comanda, vor forma o escadră întreagă de războiŭ, numită «Escadra Mărei Negre».

Escadra va fi comandată de un viceamiral, iar întregul corp al flotilei va fi pus sub comanda unui contra-amiral.

Inaintările în corpul marinei

Legea de reorganizare a corpului flotilei prevede ca șeful direcțiunei marinei de la ministerul de războiŭ să fie egal în rang și în atribuții cu secretarul general al aceluiași minister.

Aplicarea legei va întîrzia însă pînă la toamnă, căcĭ escadra Mărei Negre nu se va putea forma de cît la începutul anului 1899, cînd, dacă nu toate, dar cea mai mare parte a vaselor comandate vor fi gata.

Atunci se va face o mișcare mare în corpul flotilei, în urma creării mai multor grade nouĭ.

Budgetul viitor al ministerului de războiŭ va prevede în acest scop un spor de cheltueli de aproape 200,000 lei, iar budgetul anului 1899|1900 va prevede un spor de vr'o două milioane pentru întreținerea escadrei.

Aceste sunt, deocamdată, amănuntele pe cari le putem da asupra creditului de zece milioane și asupra rearganizării marinei noastre de războiŭ.

CHESTIUNEA MACEDONEANĂ

Politica conservatoare

E cunoscută linia politică a partidului conservator în chestiunea macedoneană; ea se poate enunța în puține cuvinte: dezvoltarea și întărirea învățămîntului național; înmulțirea numărului preoților romînĭ cari să slujească romînește în biserică; întărirea conștiinței naționale pe căi politice; pregătirea cu multă îngrijire și răbdare a chestiunii episcopale, pentru ca la momentul oportun soluțiunea ei să se impuie în mod ineluctabil factorilor de la cari depinde.

Guvernul conservator, cu multă trudă din parte-i și cu serioase sacrificiĭ din partea țării, a săvîrșit o serie de acte foarte importante pentru realizarea scopului urmărit.

Vom aminti din aceste, înființarea consulatului romîn la Bitolia și organizarea eforiilor școlare.

Că priincioasă și chibzuită a fost politica guvernului conservator, aceasta o dovedește entuziasmul cu care a îmbrățișat-o întreaga poporațiune romînească din Macedonia și avîntul sănătos pe care-l luase cauza națională. Ne aducem toți aminte de bucuria cu care s'aŭ inaugurat eforiile—cari scoteaŭ școalele de subt regimul absolutist—și de buna-voință cu care înseși autoritățile turcești aŭ primit această instituțiune. Nicĭ nu mai pomenim despre puternicele sentimente pe cari le-a deșteptat în sufletul Armînilor arborarea tricolorului romîn pe casa consulatului din Bitolia.

Dar nu numai cerințelor vremiĭ de atunci răspundea politica guvernului conservator; această politică întocmea lucrurile și în vederea viitorului.

In adevăr, ne dăm toți seamă de foloasele pe cari le-ar fi tras cauza romînească în urma războiului greco-turc, dacă întocmirile făcute de noi ar fi rămas în picioare. Nu numai grecomanii, adică Armînii căzuți sub influența grecească, s'ar fi întors la mamă dînd cauzei naționale ajutorul influenței și mijloacelor lor, dar încă și Grecii, în aceste vremuri de restriște pentru dînșii, ar fi primit bucuros scutul instituțiilor armînești. Prin aceasta, pe de o parte s'ar fi compensat înfrîngerea ce în vremuri trecute a exercitat elenizmul asupra Romînilor, pe de altă parte s'ar fi pus bazele alianței între elementul romîn și cel elen, alianță atît de naturală în împrejurările naționale și politice din Macedonia. Chiar la Patriarchie, Romînii ar fi căpătat oare-care înfrîngere.

Din nefericire, toate creiațiunile guvernului conservator aŭ fost, după cum se știe, nimicite de guvernul liberal.

Consulatul din Bitolia a fost închis.

Eforiile școlare aŭ fost constrînse prin foame și școalele armînești aŭ ajuns pustii.

Pînă și oficiul poștal romînesc de la Constantinopol a fost desființat.

Nimic n'a rămas în picioare, cu toate protestările Romînilor-Macedoneni, cari aŭ trimes delegați pînă la București ca să se plîngă. Și ast fel, în loc să profităm de niște împrejurări excepțional de favorabile cauzei naționale, am pierdut enorm; căcĭ nu numai n'am făcut nicĭ un pas înainte, dar am dat înapoi, mai rău de cît Grecii cari aŭ cel puțin scuza unui războĭ nenorocit.

Intreaga răspundere a acestei pierderĭ o poartă guvernul liberal, despre a cărui politică în chestiunea macedoneană vom vorbi în numărul viitor.

PRICINA ZIZANIEĬ

Voința Națională a avut rara complezență să spue ce s'a petrecut la întrunirea de Luni e majorităților.

Din această dare de seamă oficială, reiese că toată pricina dezbinăriĭ dintre Sturdziști și Aurelianiști n'ar fi principiile și ideile—în privința asta d-lor ar fi înțeleși — ci portofoliile ministeriale.

Organul oficios al guvernului adevereste că așa a declarat la consfătuire atît primul ministru, d. Sturdza, cît și d. Giani, președintele Camerei.

In toate tratările n'a fost vorba de principiĭ, n'a fost vorba de minunatele reforme ce liberalii aŭ de gînd să facă, cît de plăcinta bugetară.

Am așteptat ca *Drapelul* să'și spue și el cuvîntul în această privință; dar pînă aseară, organul Aurelianiștilor a tăcut molcum.

Să fie aceasta o confirmare a spuselor *Voinței Naționale?*

Gruparea aurelianistă are cuvîntul.

MINISTERUL DE EXTERNE SUB LIBERALI

Destăinuirile făcute de *Voința Națională*, asupra negocierilor dintre guvern și gruparea aurelianistă, sunt prețioase.

Așa, între altele, se știe că neînțelegerea dintre grupurile liberale nu provine nicĭ din deosebirea de ideĭ, nicĭ din deosebirea de metodă. După declarațiunile făcute de d. E. Sturdza și publicate de *Voința*, toate criticile făcute de Aurelianștii în această privință aŭ fost niște marafeturi fără importanță.

Mărul discordieĭ îl reprezintă portofoliurile ministeriale. Li se daŭ Aurelianiștilor atîtea și anume cutarĭ portofolii? Bine, atunci e pace și partidul liberal e din nou unit. Nu li se daŭ doritele portofolii? Atunci nu e războiŭ, dar nicĭ pace, și partidul rămîne dezbinat.

E deja destul de nostim.

Dar ceea ce e delicios, este măsura cu care d-niĭ liberali măsoară importanța diferitelor portofolii. In această chestie de tarabă, Sturdziștii și Aurelianiștii sunt, precum se și cuvine, de aceeași părere.

Stîlca de care s'aŭ izbit negocierile, a fost, după cum se știe, ministerul de interne. Aurelianiștii cereaŭ să li se dea numai de cît portofoliul internelor. Sturdziștii refuzaŭ să-l dea.

Și s'aŭ început tocmelile, ca între precupeți de meserie.

— Nu vă pot da internele, a zis d. Sturdza. Dar dacă țineți numai de cît să intre în minister d. Lascar, atunci îi pot da portofoliul *externelor*.

Aurelianiștii n'aŭ primit acest schimb.

Urmează de aci că, atît pentru Sturdziști cît și pentru Aurelianiști—adică pentru aproape totalitatea partidului liberal—departamentul afacerilor streine e mult mai puțin important de cît acela al internelor.

Relațiunile Romîniei cu cele l'alte State, orientarea ei în labirintul politicei europene, siguranța și existența Statului romîn, toate astea sunt, în ochiĭ liberalilor, mult mai puțin lucru de cît distribuirea satrapiilor și pranjarea alegerilor.

Depreciarea aceasta a ministerului afacerilor streine ne miră, în deosebi, din partea d-lui Sturdza.

La o consfătuire a majorităților, înainte de Crăciun, primul ministru a spus că lăsase guvernului Aurelian chestiunea Mitropoliei macedonene pusă pe cea mai bună cale și că acel guvern a compromis chestiunea.

Și acum era gata să dea din nou portofoliul externelor unui fost ministru aurelianist?

Ințeleagă cine poate. Noi ne mulțumim să constatăm lucrurile.

TRIBUNA LITERARA

BROȘA

Intr'o zi, la boier Radu,
Intr'o zi de sărbătoare,
Casa 'ntreagă se 'nvîrtește,
Lumea toată e 'n picioare.
Și cucoana supărată
Aci-'i albă, aci roșă,
Răscolește pretutindeni:
S'a perdut din casă-o broșă.
Răscolește și, de ciudă,
Vrea să sfarme, vrea să rumpă,
Căcĭ era doar broșă scumpă...
Icĭ cucoana cată iute
Prin cutiĭ ba pe la rochiĭ,
Dincolo bucătăreasa
Zice că să'i sară ochiĭ;
Colo 'n fund, în capul scăriĭ,
Mătură, pufnind Vasile;
El de broșă nicĭ nu știe,
Că-i venit de două zile;
Vizitiu 'n fundul curțiĭ
Tot înjură, dar nu-i pasă,
Tololoiŭ și gură mare
Face Lina, fată 'n-casă.

* * *

S'a sfîrșit cu căutatul,
Doar cu gîndul de-o mai cată.
Ce să-i facĭ, la urma urmeĭ?
Negreșit, a fost luată.
Vizitiŭ, bucătăreasa
Și Vasile tac cu toți.
Dar le pare rău c'ajuns-aŭ
Pe nedrept să-i facă hoți.
Iar țiganca, fată 'n casă,
Povestește lung și lat
Despre nu știu cînd aiurea
Tot o broșe s'a furat.
Povestește, dar cucoana
Ascultînd-o povestind,
Printre blană la scurteică
Vede nu știu ce lucind.
— Ia stăĭ, Lino.—Ce-i acolo?
— Nu-i nimica, ce să fie?
— Tocmaĭ, stăĭ să văd de este
Orĭ de-'mĭ pare numaĭ mie.
Stăĭ să văd, cucoana, zice
Și cînd colo 'n blană cată.
Iată broșa căutată
Și cu acul încheiată.
— Apoĭ ce-i aceasta, Lino?
Vezĭ că-i tocmaĭ broșa mea?
— De, mă uit și eŭ la ea!
— Da, te uiți tu, dar cum vine
In scurteică—aci, la tine?
— De, maĭ știŭ eŭ ce păcat,
Știŭ eŭ cum s'o fi luat!
— Ce păcat și ce luat
Acul cine l'a 'ncheiat?
— Apoĭ uite, cuconiță,
A putut de, să se iee:
Acul dacă e 'ncheiat,
Nu-'i făcut el să se 'nchee?

Th. D. Speranță.

www.dacoromanica.ro

Litere, Ştiinţă, Artă

CRONICA MUZICALĂ

NUOVINA

Pentru stagiunea asta sunt anunţate trei Santuzze, dintre cari prima este d-na de *Nuovina*. şi după cum s'a prezintat, lupta va fi călduroasă pentru a i se disputa lauril.

In adevăr a fost la înălţimea rolului şi nu credem că ar fi posibil să se joace mai bine.

Intru cît priveşte vocea d-nei de Nuovina, foarte plăcută în medium, e cam dură în notele înalte, dar cu toate astea e foarte agreabilă, se pretează eminamente pentru situaţiile dramatice şi poate fi clasată tot atît de bine ca mezzo-soprano cît şi soprano, căci notele din registrul superior sunt acelea ale unei soprane, iar cele din registrul grav, ale unei mezzo; de aceea poate aborda cu uşurinţă roluri de o tesitură cu totul diferită, ca cele de *Carmen, Cavaleria* şi *Faust*.

Calitatea vocei este foarte bună şi fără defect aparent. Era admirabilă în Cavaleria în şcena cu Alfio cînd îi spune că Lola i-a luat amantul ei; şi în duetul cu Turidu a fost foarte impresionabilă. D na de Nuovina posedă un sentiment dramatic foarte ridicat şi care te transportă.

E o artistă de *primo cartello*, care joacă cu multă inteligenţă şi cu o artă consumată. Toată arta cîntului am putut-o aprecia în cele trei romanţe ce a cîntat: *Arioso*, de *Delibes*, *Plaisirs d'amour*, de *Martini* şi *Elle est à toi* de *Schumann*. Am putut constata că posedă o şcoală excepţională şi se serveşte de vocea d-sale într'un mod superior.

Modul cum a cîntat aceste trei romanţe, în deosebi *Plaisirs d'amour*, poate servi drept model pentru cele mai celebre cîntăreţe. Iată esenţialul şi personificarea şcoalei franceze. Arta de a cînta nu se poate aprecia nici odată mai bine ca în romanţe, unde artistul are toată libertatea a se produce. D-na de Nuovina are un *mezza-voce* distins, dulce, şi cîntă în *demiteinte*, numai cu buzele. Ce am admirat, este *frasarea*, căci frasează în veritabilă artistă, şi a frasa este un talent special.

Modul cum d-na de Nuovina a cîntat aceste trei romanţe, e ultima expresiune a artei cîntului şi numai de la *Marcella Sembrich* şi *Alice Barbi*, am auzit cîntînd romanţe, în asemenea mod.

Deşi vocea d-nei de Nuovina e cam dură în notele înalte, nu e însă stridentă, şi să ţine strict de cele zise de Marmontel: *Crier n'est pas chanter*. D-na de Nuovina a fost recompensată cu o grădină de flori, acoperite de aplauze frenetice.

D na *Brezeanu*, d-nii *Băjenaru* şi *Delianu* aŭ fost bine; ne rezervăm a-i cita mai pe larg la a doua reprezintare a Cavaleriei.

Alternaţiunile dintre orchestră şi orgă eraŭ aproape imperceptibile; acelaşi lucru am observat şi în Faust. Ar fi timpul ca opera noastră să ia o orgă bună şi nu un harmonium, căci orga serveşte mai în toate operile; dacă lipsesc mijloacele necesare se pot lua două harmonium egale, ca să dubleze astfel forţa, căci în sală nu se aude nimic din cele ce se petrec în biserică.

M. Sa Regina a asistat la reprezintaţie şi ca la «Carmen» a dat semnalul aplauzelor.

S. P. Ricot.

Afacerea Dreyfus

O scrisoare a d-lui Fernand Ratisbonne

D. Fernand Ratisbonne, care aparţine societăţei israelite din Paris, a adresat ziarului *Gaulois* o scrisoare în care spune că fără să caute să aducă vre-o părere asupra afacerei Dreyfus, declară totuşi că dezaprobă energic sterila campanie ce se duce şi care turbură atît de profund «ţara noastră şi care tinde să arunce discreditul asupra armatei noastre, în care am avut onoare să servesc în 1870 şi pentru care profesez cel mai inalterabil respect».

Diplomaţi chemaţi ca martori

Zola a chemat ca martori în procesul ce i s'a intentat un nou număr de diplomaţi streini acreditaţi sau foşti acreditaţi pe lîngă guvernul francez. Aşa, aŭ fost citaţi d-nii: Giers, ambasador rus la Bruxelles; Mariskin, consilier de ambasadă la Paris; generalul Frederiks, plenipotenţiar militar rusesc la Paris; Below Ischlatan, consilier al ambasadei germane; Groeben, secretar al ambasadei germane; Schwartz Kroppen, fost ataşat militar german la Paris; Dunba, consilierul ambasadei austro-ungare la Paris; colonelii Schneider, ataşat militar austro-ungar; Polacco, consilier al ambasadei italiane din Paris; Paniucci, secretarul ambasadei italiane; Panzzardi, ataşat militar italian; în sfîrşit ataşaţii militari spanioli şi englezi.

Zola a mai cerut procurorului general să aducă înaintea juraţilor toate actele cari se găsesc fie la ministerul de războiŭ, fie la diferiţii judecători de instrucţie, în deosebi actul asupra procesului Dreyfus, actul asupra procesului Esterhazy, actul instrucţiunei pe care a făcut-o Bertulus după denunţarea colonelului Picquart contra poliţaiului Souffrain pentru falşuri.

Diferiţi diplomaţi citaţi ca martori aŭ declarat că nu pot apărea înaintea juraţilor fără o autorizaţie specială a guvernelor lor respective.

O declaraţie a lui Zola

Zola spune că guvernul face tot posibilul pentru a-l lipsi de toate mijloacele de apărare.

De aceea e hotărît să explice juraţilor că i se leagă mîinile şi apoi va părăsi sala, lăsînd ca juraţii să-l condamne în lipsă.

Declaraţiile d-lui de Bülow

Neue Freie Presse primeşte din Paris urmatoarea telegramă, în care se relatează impresia produsă acolo de declaraţiile ministrului de externe german cu privire la afacerea Dreyfus:

Paris, 13 Ianuarie. — Declaraţiile secretarului de Stat Bülow asupra afacerei Dreyfus, făcute în sînul comisiunei budgetare a Reichistagului german, aŭ pus în mare încurcătură ziarele de aci. Cele mai multe ziare cari cred în vinovăţia lui Dreyfus nu publică depeşa din Berlin. Rochefort se scuzează în *Intransigent* că reproduce depeşa şi observă că ia cu mulţumire cunoştinţă de faptul că guvernul german chezăşueşte nevinovăţia lui Esterhazy. De Dreyfus nu vorbeşte.

L'Eclair face următoarele observaţii: Ar fi naiv să se pretindă ca un guvern cu care un spion a întreţinut legături să dea asupra acestui lucru o declaraţie sinceră. Sigur că Germania are spioni în Franţa. Dacă Germania are vrea să spuie adevărul în fie-care caz ce se descoperă, atunci cercetarea ar fi lesnicioasă. Dar diplomaţia minte în asemenea cazuri. Germania declară şi pe Dreyfus nevinovat şi pe Esterhazy nevinovat. Nu punem nici un preţ pe aceasta; nu există trădători, zice Germania; rămîne atunci numai trădarea».

Le Jour vorbeşte de o intervenţie oficială a Germaniei şi crede că declaraţiile lui Bülow sunt un răspuns direct la dezbaterile Camerei din cari reieşea că protocolul Lebrun-Renault aminteşte expres de Germania în al căruia folos Dreyfus a mărturisit că a săvîrşit trădarea. Nu mai lipseşte, zice *le Jour*, de cît ca Germania să lase pe ambasadorul conte de Minister şi pe alaşatul militar Schwartzkoppeu să apară ca martori în procesul contra lui Zola. Germania a făurit complotul care pune azi Franţa în încurcături.

In culoarele Camerei domneşte mare rezervă în privinţa declaraţiilor d-nului de Bülow.

INFORMAŢII

Concursurile universitare

«Jos nedreptatea!»

Sub titlul «*Jos nedreptatea*», a apărut în Craiova, o interesantă broşură, cu privire la ultimele concursuri universitare, ţinute la Iaşi.

Autorul relevă, în această broşură, nedreptăţile flagrante comise, cu prilejul acestor concursuri, de ministerul de instrucţie şi de juriile universitare.

Broşura este bine documentată.

Aşa, concursul de clinica infantilă a fost casat *numai de 5 ori*, de şi *de 5 ori* s'a sfîrşit, în favoarea d-lui dr. N. Tomescu.

Concursul de economie politică a fost de asemenea casat, de şi *d M. Săulescu a reuşit cu o medie mai mare de 9*. In fine, ultimul concurs—de patologia internă— *a dat naştere unui scandal ne mai pomenit*.

Asupra acestui din urmă concurs, autorul broşurei e mai bine documentat şi inzistă mai mult.

Concursul

La acest concurs, se prezintaseră patru candidaţi: d-nii d-ri I. Toma Tomescu, M. Mirinescu, Luca Teodoriu şi A. Atanasiu.

O superioritate vădită de titluri separa pe unul dintre candidaţi de protivnicii săi.

D. dr. I. Toma Tomescu se prezinta, la concurs, cu o serie de titluri, pe cari foarte puţini medici le poseda, în ţară la noi.

Pe lîngă doctoratul în medicină de la Paris, d-sa mai avea diploma de licenţiat în ştiinţele fizico-chimico de la Sorbona şi numeroase certificate şi medalii, obţinute printr'o muncă stăruitoare şi examene strălucite.

Adversarii săi de concurs nu posedaŭ—nici unul—asemenea titluri. Aveaŭ însă, în schimb, protecţia membrilor influenţi, din comisiunea de concurs, ceea ce lipsea d-rului I. Toma Tomescu, care se prezenta, numai în baza cunoştinţelor sale.

Mizeriile încep

Această superioritate a adus multe displăceri concurentului.

Mai întîiŭ, i s'aŭ pus la îndoială certificatele şi medaliile ce prezenta comisiunei. S'a susţinut chiar, că ele ar fi falşe şi o lămurire a fost cerută decanatului facultăţei de medicină din Paris.

Iată, în traducere, răspunsul decanatului:

«D. Tomescu a obţinut medaliile ca premii de medicină.

«Fie-care din ele, e un premiŭ unic. Adaug că medaliile corespunzătoare premiilor sunt bătute, prin îngrijirea Statului francez însuşi, şi nu pot să se găsească, în mînile nimănuia, dacă nu aŭ fost eliberate de Stat...»

In conciziunea lui, răspunsnl acesta e o crudă ironie la adresa membrilor comisiunî universitare.

Chemarea în armată

Cînd chestiunea aceasta a fost rezolvită, un alt dezagrement aştepta pe d. dr. Tomescu.

In momentul de a începe concursul, d-sa se pomeneşte cu o telegramă, prin care era chemat la Bucureşti, spre a depune examenul de căpitan doctor. Ordinul adăuga: «*la din contra veţi fi considerat ca dezertor şi, în consecinţă, veţi fi dat în judecata tribunalelor militare.*»

Majoritate şi minoritate

In sfîrşit, se începe concursul.

In urma răspunsurilor strălucite ale doctorului Tomescu, comisiunea se împarte în *minoritate* şi *majoritate*.

Majoritatea, defavorabilă d-rului Tomescu, recomandă ministerului pe d. dr. Mirinescu, de şi obţinuse o notă mai mică la concurs.

Iată procesul verbal al minorităţei:

PROCES-VERBAL No. 33

Astă-zi 6 Maiŭ 1897, ora 2 p. m., sub-semnaţii membrii în juriul examinator la concursul pentru catedra de Patologie internă şi Terapie de la Facultatea de medicină din Bucureşti, întrunindu-ne în complect în localul institutului anatomic al facultăţei de medicină din Iaşi, am procedat la facerea mediei generale după catalogele fie-cărui membru din juriŭ şi am găsit că:

D-l dr. I. Toma Tomescu, a întrunit media de 8,32 (opt şi trei-zeci şi două sutimi);

D-l dr. Mihail Mirinescu, a întrunit media de 8,30 (opt şi trei-zeci sutimi);

D-l dr. Luca I. Teodoriu, a întrunit media de 7,84 (şeapte şi opt zeci şi patru sutimi) şi

D-l dr. Alexandru Atanasiu, a întrunit media de 5,98 (cinci şi nouă-zeci şi opt sutim).

Drept care am dresat procesul-verbal de faţă şi considerînd că d-l dr. I. Toma Tomescu, *a întrunit o notă superioară, considerînd că titlurile şi recompensele ce a obţinut d sa la Facultatea din Paris sunt o garanţie mai mult de vasta sa erudiţiune*, subsemnaţii, *conform legii instrucţiunii*, opinăm pentru a fi numit profesor la catedra respectivă, convinşi fiind că Facultatea **va poseda un eminent profesor.**

Aceasta este convingerea noastră şi *conform cu legea* am dresat prezentul proces-verbal.

(ss) Dr. Aristide Peride, delegat al ministerului.

Dr. *Gabriel Socor*, Dr. *Vasile Bejan*.

Ce urma să facă ministrul de instrucţie, d. Haret?

Să aplice legea şi să numească pe d-nul dr. Tomescu, care întrunise nota cea mai mare.

Ei bine nu! D-nul Haret face tocmai contrariul: *conformîndu-se părerei majorităţei, care recomandase pe d. dr. Mirinescu, casează concursul!*

Această ilegalitate a surprins, în mod scandalos, pe toată lumea.

«Concursul» compromis

După această expunere a fapteler, autorul arată opinia presei asupra acestui concurs-scandal.

Călcarea legei a fost flagrantă. Ea a fost comisă de însuşi ministrul, însărcinat cu aplicarea ei şi, în contra lui e îndreptat strigătul de «*Jos nedreptatea!*»

De şi *Epoca* a relevat, la timp, scandalul petrecut cu prilejul concursului d-lui dr. I. Toma Tomescu, n'am crezut inutil de a reveni astă-zi asupra faptelor, cu prilejul acestei broşurî, pentru a arăta, încă odată, că însuşi profesorii aŭ compromis instituţia concursului.

Se răspîndise o calomnie la adresa grupului aurelianist că adică nu mai tratează cu guvernul.

Suntem fericiţi a anunţa că această calomnie nu se adevereşte.

Tratările de împăcare dintre Aurelianişti şi guvern sŭ reînceput.

M. Sa Regina a aizstat la ultima reprezintaţie a d-nei Nouvina. Celebra artistă a cîntat, cu un succes complect, *Cavaleria Rusticana*.

S'a oferit artistei frumoase buchete de flori.

Eri-seară a avut loc prima serată dansantă, la Palat.

Furtuna îngrozitoare de pe Marea-Négră

O telegramă din Constantinopole anunţă, astă-zi că un viscol înspăimîntător s'a deslănţuit asupra oraşului şi a împrejurimilor.

Furtuna s'a întins şi asupra Mării Negre şi telegrama afirmă că multe sinistre maritime s'aŭ semnalat.

***

Această înspăimîntătoare furtună a surprins, pe mare, vaporul poştal romîn «Meteorul», *care tocmai făcea cursa din Constantinopole la Constanţa.*

Furtuna era atît de teribilă, în cît «Meteor» *a fost nevoit să ţie largul mărei şi — în fie-care minut — bastimentul risca să fie sfărîmat de valuri. Panica coprinsese pe toţi călătorii şi dacă un sinistru nu avem de înregistrat, se datoreşte numai abilităţei şi energiei căpitanului şi echipagiului.*

Lupta cu uraganul a ţinut de Marţea trecută, pînă ieri, Joiŭ, 15 Ianuarie. Parcursul între Constantinopol şi Constanţa, care de ordinar se face în 13 ore, a fost făcut de astă-dată în trei zile. In loc să sosească Marţi, la 11 ore seara, «Meteorul» *n'a putut fi la Constanţa de cît Joi, ziua, la ora 1.30 p. m.*

Vaporul nu a suferit nici o stricăciune.

Eri, în Cameră, s'a depus o petiţie a evreilor din Iaşi, prin care cer suprimarea taxelor şcolare.

Petiţia a fost recomandată comisiunei respective.

Ziarele din Budapesta aduc ştirea că Impăratul Frantz Iozef a refuzat să primească în audienţă delegaţia doamnelor şi domnişoarelor germane din Sibiŭ, care vroia să-i prezinte un memoriŭ în contra legei pentru maghiarizarea comunelor.

Cabinetul civil al Impăratului a comunicat preşedintei delegaţiei, d-nei Fritsch baroneasă de Sonenthal, că numai cu intervenţia primului ministru ungar li-se va acorda audienţa cerută.

Delegaţia de doamne a părăsit apoi Viena şi s'a dus la Buudapesta, unde s'a prezintat primului ministru, d. baron Banffi, rugîndu-l să intervie ca să fie primită de către Impărat.

Baronul Banffi a refuzat categoric ori-ce intervenţie.

Aceste incidente aŭ produs o mare senzaţiune prin toate cercurile săseşti din Transilvania şi iritaţia Saşilor în contra guvernului unguresc este foarte mare.

D. Fleva şi Aurelianiştii

Aflăm detalii interesante asupra ultimelor tratative, urmate între d. Fleva şi Aurelianişti, cu privire la retragerea partidului liberal.

In momentul cînd d. Sturdza făcea propuneri de împăcare, d. Lascar s'a dus la d. Fleva cu care a avut o convorbire asupra situaţiei.

Fostul ministru de interne aurelianist, a explicat d-lui Fleva necesitatea unirei tuturor grupărilor liberale, accentuînd cu deosebire asupra stabilirei unei baze de înţelegere.

D. Lascar a lăsat cu totul deoparte principiile, de cari face atîta caz *Drapelul*, şi, punînd punctele pe *i*, a declarat şefului liberalilor-democraţi că baza de înţelegere nu poate fi alta de cît *ministerul de interne*.

— Şi cine va fi viitorul ministru de interne? a întrebat d. Fleva.

— Eŭ, răspunde d. Lascar.

***

La afirmaţiunea d lui Fleva că modalitatea aceasta a împăcărei nu'l priveşte, candidatul de ministru a răspuns că are un concurent serios, în această revendicare, în persoana d-lui Gogu Cantacuzino, care doreşte şi d-sa să ia ministeriul de interne.

Atunci d. Fleva a făcut o declaraţiune categorică.

— Eŭ nu doresc ministerul de interne. Singura mea preocupare este *descentralizarea administrativă*, pe care o reclam cu insistenţă. Puţin îmi pasă cine va fi la ministerul de interne şi *dacă d. Cantacuzino saŭ ori-care alt ministru de interne 'mi-o promite şi 'mi dă garanţii că o va executa, sunt gata să daŭ concurs guvernului.*

***

Ţinem aceste amănunte din izvor autentic.

Constatăm, şi cu această ocazie, în d. N. Fleva, bărbatul politic care—făcînd abstracţie de preocupările şi ambiţiunile personale—a rămas tot omul principiilor şi al ideilor.

Ştirea despre reînceperea tratativelor dintre guvern şi Aurelianişti se confirmă. Inregistrăm asupra acestor tratative şi următoarea versiune, în toată ciudăţenia ei:

Aurelianiştii sunt dispuşi de astă-dată să ofere concursul lor guvernului, **renunţînd la ori-ce portofoliŭ...**

Atît colectiviştii, cît şi liberalii democraţi, vor ţinea întruniri, astă-seară Vineri la Ploeşti, în vederea alegerei de la 17 Ianuarie.

Vor lua cuvîntul, în întrunirea liberalilor-democraţi, d-nii N. Fleva, C. T. Grigorescu, G. Scorţescu, G. Dobrescu şi alţii.

D. An. Stolojan a reînceput ceaŭrile sale parlamentare.

Pentru aseară fuseseră invitate pesle 100 de persoane, deputaţi şi senatori.

Ministrul domeniilor se arată atît de ospitalier în cît a invitat unele persoane cu car nu se află nici chiar în relaţii de căciulă.

Aflăm că la ministerul de războiŭ se pregăteşte punerea în disponibilitate a d-lui general Murgescu, comandantul flotilei, pe ziua de 1 Aprilie.

Ieri după amiazî a circulat zgomotul la Senat, că d. P. Grădişteanu, în urma unei vii altercaţii ce a avut la ultima consfătuire aurelianistă cu d. Em. M. Porumbaru, s'a retras definitiv din acea grupare.

Plîngeri

Primim la redacţie o plîngere din partea mai multor celăţeni din strada Aurora, plîngere care, încă odată, ne arată halul destrăbălat al administraţiunei comunale.

In strada Aurora la No. 24 este o clădire şi o magazie de gaz atît de veche şi ruinată în cît ameninţă dintr'un moment într'altul a se prăbuşi.

Această clădire, fostă proprietate a unui oare-care Oprea Panait, încetat din viaţă de mai mult timp, a fost în dese rînduri vizitată de comisiunile de salubritate ale primăriei şi de poliţia comunală şi se luase hotărîrea ca ea să fie dărîmată.

Spre marea surprindere a cetăţenilor din vecinătate, în ajunul anului nou, primăria Capitalei, a eliberat, pe numele decedatului proprietar, o autorizaţiune de reparaţiune a ruinelor în chestie.

Ştiut este că reparaţiunile clădirilor în general nu sunt permise de cît în timpul verei, dar cînd Melisianu e la primărie se pot vedea tot soiul de lucrurî şi zidarî lucrînd în luna lui Ianuarie la ruine cari trebuiaŭ dărîmate.

Cronica Judiciară

Devastatorii şi d. prim-grefier Nenoveanu.

Era în ziua de 23 Noembrie trecut. D. Nenoveanu, prim-grefier la Casaţie, privia la manifestanţii cari operaŭ în calea Dudeşti. Unul mai cu seamă din aceşti manifestanţi a atras mai mult atenţiunea d-lui Nenoveanu.

— Nu ţi-e ruşine de ce faci? îl interpelează d. Nenoveanu.

— Ce mă, îl răspunde manifestantul, şi tu eşti d'aî cu drepturi?

Şi se şi repede manifestantul cu pumnul asupra d-lui Nenoveanu. Acesta cere intervenţia unui jandarm care se însărcinează să conducă pe d. Nenoveanu pînă la tramway. Dar abia jandarmul părăseşte pe d. Nenoveanu şi pe cînd acesta se afla pe platforma tramvaiului, e ajuns de manifestant şi lovit.

D. Nenoveanu cuprinde în braţe pe agresor, pe care-l încredinţează d lui comisar Trestianu.

Dus la secţie, manifestantul declară că se numeşte Alexandru Dumitrescu zis şi Carapati, de profesie bărbier. Intrebat asupra conduitei sale, Carapati răspunde cu înjurăturî la adresa comisarului, spunînd că el este suveran.

Afacerea d-lui Carapati s'a înfăţişat eri înaintea secţiei a 3-a a tribunalului Ilfov. El era invinuit pentru două delicte: unul de ultragiŭ la adresa comisarului şi altul de insultă la adresa d-lui Nenoveanu.

D. judecător Alexandrescu, care prezida, îl supune la un scurt interogatoriŭ.

I. Ce căutaî în ziua de 23 Noiembrie prin calea Dudeşti?

R. Eram la o circiumă, cînd văz că mai mulţi inşi spărgeaŭ la geamurî, am eşit din circiumă şi am făcut si eŭ ca ei.

I.—Dar aî înjurat şi pe d. Nenoveanu?

R.—Nu-l ştiam cine e.

I.—Dar cu comisarul ce-aî avut?

R.—N'am zis nimic.

I.—Ba aî zis că eşti suveran şi că nu-ţi pasă de nimic. Aî maî fost dat judecăţei?

R.—Da, dar nu pentru bătae.

I.—Cu atît maî rău; aî fost pentru furt. De cîte ori aî fost condamnat?

R.—De vr'o patru, cinci orî. (Rîsete).

I.—Ba aî fost de maî multe orî; pe la parchet te-a adus de vr'o 11 orî.

Se ascultă un martor, Stefan Dumitrescu.

I.—D-ta ce-aî văzut?

R.—Am văzut cînd inculpatul s'a repezit asupra unuî domn, căruia îî zicea: «staî jidane, să-ţi daŭ drepturî».

I.—Dar n'aî văzut cînd a muşcat pe comisar?

R.—N'am putut vedea toate, că era balamuc. (Rîsete).

Tribunalul achită pe Carapati de delictul de ultragiŭ pentru lipsă de probe, dar îl condamnă pentru insultă la o lună de zile închisoare.

Foiţa noastră

Romanul nostru **Un vis de fericire** *sfîrşindu-se, cu data de eri am început publicarea în foiţă a unuî prea frumos romam*

Suflete curate

datorit celebruluî scriitor sîrb **Gura Iacsicî** *şi tradus din original de d.* **I. Duşan**

Suflete curate

este o achiziţie fericită pentru noi, pe de o parte fiind-că literatura sîrbă este atît de puţin cunoscută în ţară la noi, iar pe de alta fiindcă personagiile acesteî scrierî sunt nişte ţăranî **romînî**, *locuitorî într'un sat sîrbesc.*

Suflete curate

este tot deodată o lucrare din cele maî captivante prin uşurinţa stiluluî şi prin fineţea cu care autorul ştie să pătrunză în cele maî adînci cute ale sufletuluî eroilor săi.

Sunt apoî scene de o duioşie carî 'ţî zmulge lacrimî, paginî de gingăşie, întîmplărî din cele maî mişcătoare.

Romanul SUFLETE CURATE este un adevărat mărgăritar, pentru cititoriî noştri, carî vor ştî să-l preţuiască după dreapta luî valoare.

NUVELĂ

Vina doctorului Alais

I

Nu, Gilberte, tu nu eşti fericită!

Invaţă să minţi dacă voeşti să mă faci să crez. Dar văd că gemi indiscret...

Elena de Bartez spuse aceste cuvinte cu un ton de reproş care reînvie în sufletul Gilbertei, tînăra femee a doctorului Georges Alais, reamintirea anilor din pension, unde cele două prietene îşi juraseră să nu aibă nici o dată secrete una pentru alta.

Reamintirea acestui trecut mari şi mai mult tristeţea Gilbretei, care izbucni în lacrămî.

— Iartă-mă, Eleno, te tratam ca pe o străină, zise ea; dar mi-e aşa de greŭ să îmî acuz bărbatul!

— Doctorul te înşeală?.. Nu mă îndoiam.

— Ştiî ceva? întrebă tremurînd. Apoî începu să-î pară răŭ de această destăinuire. Urmînd, zise: Drept vorbind, nu pot să reproşez nimic doctorului.

Sunt patru-spre-zece luni de cînd suntem căsătoriţi şi par'că eri.

El pare că mă iubeşte din zi în zi mai mult..

— Aşi-fel fac bărbaţii, Gilberto, zise Elena; aşa a făcut al meŭ. Doctorul e membru la vr'un club?

— Da, dar nu se duce nici o dată.

— Iubeşte spectacolele?

— Mergem împreună.

— Ca doctor, bărbatul tăŭ are clientele luî, şi decî e liber. Gilberta mărturisi că trei saŭ patru ore pe zi doctorul scapă de controlul geloziei el. Ea mărturisi apoî că George ia în fie-care Joie trenul de 3 50 la gara Saint-Lazare şi adesea nu se întoarce de cît cu ultimul tren.

— Cum explică bărbatul tăŭ această plecare?

— Zice că are o clientă la Louvecienne...

El spune, vorbiud de ea: Bătrîna mea prietenă, şi adaogă că e săracă şi bolnavă de o boală incurabilă. Ea nu vine nici o dată la Paris şi de aceea nu'mî a prezintat-o, ca pe cele-l'alte.

— Nu 'ţi-a propus nici o dată să mergî cu el?

— Voiŭ cere să 'mi-o prezinte.

— Oh! dacă faci asta, totul e stricat.

— Dar cum să ştim?...

— Sărmana mea prietenă dacă tu nu ştiî cum se procedează în asemenea cazurî...

— Să'l urmăresc? Să'l surprind.

— Da.

— Dacă fac acest lucru de care 'mi-e oroare, o fac că'l iubesc şi voiŭ să'l smulg... de la această greşală, să 'l recucerese!

— Dacă aî avea un copil, te-aşî sfătui; eŭ nu am.

— Vezî, nici eŭ, suspină Gilberta. Şi cine ştie, poate tocmaî asta e cauza.

II

A doua zi, o Joie, după ce 'şi termină consultaţiile, veni s'o sărute înainte de a pleca la Louvecienne. Gilberta era îmbrăcată şi gata să iasă.

— Eşi, Gilberta? zise el.

— Da, mă duc la un magazin. Mergi cu mine? A, da, vizita, zise ea văzînd pe doctor foarte încurcat.

— Daŭ o telegramă la Louvecienne şi apoî te însoţesc.

— Adevărat, George? Imî daî această preferinţă? Dar bolnava?

— Da, nu mă duc azî, mă duc mîne

www.dacoromanica.ro

Tînăra femeie își zise: nu, mai bine azi de cît mîine; apoi adăogă. Nu, du-te azi.

Auzind aceste vorbe, el o sărută cu grabă și plecă. La ușe însă se întoarse. Fața lui era tristă. Încercă să vorbească, își trecu mîna pe frunte, apoi de odată zise: Pe diseară să'mi arăți ce ai cumpărat. De astă dată plecă.

III

Trenul fluieră și se opri. Între cei patru călători se scoborî și doctorul cu cîte un pachet sub fie care braț. Gilberta aștepta un moment și se scoborî și ea. Doctorul merse pe jos pînă la o casă unde sună și intră. Gilberta îl urmări. Ajunsă în fața porței voi să sune dar ideia că poate e în adevăr o femee bolnavă o făcu să se oprească. La poarta caselor de alături era un bilet de închiriat. Ea intră, întîlni pe grădinar și ceru să vază casa. Cînd ușa fu deschisă, ea trecu repede pe scări pînă la catul de sus fără să observe camerile de jos. Sus deschise perdelele și se uită în grădina vecină, care era foarte frumoasă.

Ea auzi rîsul unui copil și vocea lui George. Ea îl văzu jucîndu-se prin iarbă. Era mai mult de cît voia să știe.

Gilberta se scoborî, dete o monedă grădinarului și zise că va mai veni.

IV

Ajunse la poartă și sună. O sevritoare îi deschise. Doctorul era cu copilul. Cînd o văzu, rămase uimit.

— Adevărata casă e aci... pentru că e și ceia ce eŭ nu am.

— Gilberta...

— De azi ești liber d-le... Legea va hotărî.

— Gilberto, ascultă.. iartă-mă.. înebunesc.

— Încercă să te dezvinovățești!.. În fața copilului vei tăgădui pe muma lui?... Mama?... Oh! dac'așĭ fi îndrăznit.. Sunt optspre zece luni de cînd ți-am cerut să 'mi faci fericirea, dacă nu așĭ fi păstrat taina asupra acestei sărmane și scumpe ființe... —el era născut cu 2 ani înainte—cine știe...

— Nu înțeleg... zise Gilberta.

— Muma copilului e moartă.

V

Cu o voce tremurîndă, doctorul spuse că avusese o legătură cu o femee pe cînd era student, că dacă ea nu ar fi murit ar fi luat-o de soție de și nu o iubia, ci numai pentru copil.

— Mai bine e o sinceritate tîrzie de cît lipsa acestei sincerități. Dar atunci?

— De ce am ascuns copilul? Pentru că te iubiam și mă țineam să nu fiŭ respins știind de el. Copilul e pe un mal mic și e aproape să cază, Gilberta se repede și 'l ia în brațe cu un ger de mumă.

— Să fi ascuns acest îngeraș mami, fie, dar de patru spre-zece luni de cînd sunt singură judecător pe fericirea mea, de ce nu 'mi ai... mărturisit?

— Oh! Dacă nu ar fi fost de cît să vorbesc numai despre el...

— Ei bine, voĭ vorbi tot-d'a-una numai de el, zise tînăra femee sărutînd pe copilaș.

O lacrimă de bucurie și recunoștință străluci în ochiĭ doctorului. Gilberta voi ca acea lacrămă să se evaporeze într'un surîs și zise: Atît mai rău pentru tine George. Tu voiaĭ toată tandrețea mea, acum va trebui s'o împarți. Și celui mai mic, partea cea mai mare!

ECOURI

— «Atonia stomacului și viținl său în secreținne constitue principalele cauze ale turburărilor digestive», zice cu drept cuvînt doctorul Monin. Pentru a restabili funcțiunile nutriținnei, pentru a redeștepta energia asimilatorie amorțită, nimic nu întrece (după avizul celor mai distinși specialiști) întrebuințarea regulată a vinului Bravais, (kola, coca, guarana, etc.) preparațiune admirabilă care galvinizează toate funcțiunile vitale.

— În ziua de 20 Ianuarie curent va apare primul număr al ziarului **Clovnul**, al cărui director politic este celebrul clovn rus **Babuschin**. Distribuirea foaiei se va face în mod gratuit pînă în seara de 22 curent, cînd va avea loc *o mare întrunire* în **Circul Langer**, *din strada Poliției No. 7*, unde directorul își va dezvolta principiile sale politice asistat fiind de membriĭ săĭ politicĭ: *cîini, pisici, capre, berbeci, cocoși, găini, rațe, porci, miei, ș. a.*

— În ziua de 3 Februarie viitor se vor vinde cu licitație casele din strada Arcului No. 25, proprietatea d-lor Ion Brezeanu, artist, Gh. Brezeanu și Elena Brezeanu.

— Azi a apărut primul număr al ziarului *Creditul*, conținînd o bogată materie care interesează în special finanțele, comerțul, industria și agricultura.

Iată sumarul acestui număr:

«Știri economice din țară și streinătate Băncile populare.—Cronica comercială internă și externă.—Variațiunile scomptului în anul 1897 în principalele piețe din lume. Bursa din București. — Rentele romîne în streinătate.—Mișcarea industrială.—Cronica agricolă.—Licitațiuni. — Diverse. — *Ultima oră*: Bursa din ultima zi și Prețul grînelor în streinătate».

ȘTIRI MARUNTE

* Biuroul *Societății de medicină veterinară practică* s'a constituit astfel pe anul 1898:

Președinte: C. Starcovici; *Vice-președinte*: Prof. P. Oteanu; *Secretar-general*: I. St. Furtuna; *Casier*: C. Resilian și *Secretar de ședință*: Al Pilat.

* «Societatea centrală agricolă a proprietarilor și cultivatorilor din Romînia» va ține adunarea sa generală, în ziua de 24 Ianuarie curent.

La ordinea zilei, darea de seamă și realegerea cenzorilor și a 12 membri în comitet.

* Consiliul județului Romanați este convocat în sesiune extraordinară pentru ziua de 22 Februarie viitor.

* Azi se fac la Bîrlad alegeri pentru doui membri în consiliul comunal în locurile vacante.

* D-nul Petre M. Caluda, inginer șef al județului Olt, a fost transferat în aceeași calitate la Mehedinți, în locul decedatului Em. D. Pitești eanu.

* D-nul Mircea S. Petrescu, advocat și fost primar al orașului Tulcea, s'a stabilit în Capitală.

* Azi a avut loc, în urma dispozițiunilor luate, licitația pentru cumpărarea de efecte publice, la casa de depuneri și consemnații.

Licitațiile vor continua în fie-care Vinere.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Furt cu spargere.— În noaptea trecută mai mulți pungași de meserie s'au introdus prin pivniță în băcănia d-lui Sava Pavel, unde spărgînd tejgheaua, au furat suma de 140 de lei. Apoi pungașii au furat încă o mare cantitate de marfă, sticle cu cognac și altele.

În urma reclamațiunei păgubașului și a măsurilor luate de siguranță, autorul principal al furtului a fost descoperit. El este un anume Al. Georgescu, băiat în prăvălia de alături, a lui Al. Ionescu, comisionar de coloniale. O mare parte din marfa furată a fost găsită acolo.

Georgescu a fost arestat și poliția cercetează cazul.

Încercare de sinucidere. — Eri după amiază pe la orele 4, a fost găsit pe cheiul Dîmboviței, în apropiere de stăvilar, un om trîntit la pămînt și scăldat în sînge. Comisarul secțiunei, care a fost avizat, începînd cercetările, a găsit lîngă rănit, un revolver de calibru mic avînd trei cartușe în tobă, din cari unul era tras.

Întrebat de agentul forței publice, rănitul a declarat că se numește Matei Crețu și că singur, voind să-și pună capăt zilelor, și-a tras un foc de revolver în cap.

Starea lui fiind destul de gravă, Matei Crețu a fost trimes în căutarea spitalului Filantropia.

Moarte subită.—În curtea caselor cu No. 187, din calea Văcărești, s'a găsit astă-noapte cadavrul femeii Maria Țocup, care venise acolo de cu seara la un fiu al său.

Din primele cercetări se constată că nenoroc ita a murit subit din cauza unui anevrism.

Parchetul a ordonat transportarea cadavrului la Morgă.

DIN ȚARĂ

Un furt îndrăzneț.—Unui domn portărel S... din Ploești i se fură, sunt cîte-va zile, suma de 25 000 lei în aur. Toate bănuelile cad asupra femeei S., cu care trăia de mai mult timp. Această d-nă, avînd un frate la Tîrgoviște, pe d. P. S.., farmacist militar, depune întreaga sumă în mîinile fratelui său care, fiind de aproape urmărit de poliția din Ploești și auzind că-i va face percheziționne, trece imediat suma închisă într'o gențuliță în mîinile gazdei sale d-na Leanca Constantinescu, spre a îi restitui după percheziție, promițîndu-i, bine înțeles, o recompensă. Percheziția făcută fără rezultat, procurorul pleacă și banii sunt ceruți înapoi de depozitarul lor.

Ce se întîmplă însă: Leanca, de frică să nu fie percheziționată și ea, dă banii unui cumnat al său anume I. Ghițescu cu care ședea sub același acoperămînt. Ghițescu, funcționar la Primărie și unul dintre cei mai cumpliți cămătari, (îșĭ dobîndă 50-60 la sută pe an) ademenit de strălucirea aurului și de lăcomia de strînge bani ne munciți, fuge cu banii la o vie a sa, și'i îngroapă odată cu geanta.

După mai multe cereri ce i s'au făcut de d. P. S..., chiriașul de a-i se restitui suma, Ghițescu începe a tăgădui că nu știe de această afacere, așa că după cîte-va zile, bietul farmacist văzînd că n'o scoate la cale cu cămătarul, s'a decis să se lipsească de sumă, și să denunțe cazul parchetului local. Parchetul luînd măsuri, încurcă pe Ghițescu și'l depune la răcoare cu cumnata sa Leanca; după o cugetare de două zile, Ghițescu mărturisește faptul și parchetul găsește banii îngropați. Azi portărelul se află la Tîrgoviște bucurîndu-se de reușită; iar Ghițescu stă la umbă, unde face noui planuri de cămătărie, care să le pue în practică cînd va eși, căci de slujbă nu mai e rost... pînă nu se va învechi ca Scărlătescu și alții.

Incendiu. — Ni se scrie din Galați că eri noapte, un incendiu violent s'a declarat în acel oraș, pe strada Tecuci, la proprietatea d-lui Nicolae Darie, în care erau instalate magazinele de coloniale, ceinăria și brutăria d-lui I. Rădulescu.

Ajutate de un vînt puternic și neîmpiedicate de nimeni, căci pompierii ca de obiceiu, au sosit prea tîrziu, flacările au distrus întreg imobilul împreună cu mărfurile depozitate înăuntru.

Pagubele cauzate de acest incendiu trec peste suma de 40 000 lei.

Atît marfa cît și imobilul erau asigurate.

Din primele cercetări făcute de poliția locală se constată că focul a luat naștere de la o cameră a prăvăliilor, unde dormea servitorul Tudor Tănăsache. Parchetul a deschis o anchetă,

Incendiarea unei basin de petrol

Baku, 15 Ianuarie. — *Un incendiu a izbucnit în basinul de naftă din mahalaua Cernigorod. Pînă acum au fost distruse două rezervoare conținînd 500.000 puzi. Sunt și victime omenești.*

Aniversarea Impăratului Wilhelm

Berlin, 15 Ianuarie.—Corpul diplomatic a aziștat la un prînz oferit de cancelarul Imperiului, cu ocazia aniversării Impăratului Wilhelm.

Ambasadorul Italiei, decan al corpului diplomatic, a ridicat un toast în sănătatea Impăratului german. Prințul de Hohenlole a răspuns ridicînd un toast în sănătatea tuturor Suveranilor și șefilor de Stat, reprezintați la Curtea din Berlin.

Berlin, 15 Ianuarie.— Impăratul Wilhelm a conferit marea-cruce al Vulturului roșiŭ ambasadorului francez.

Viena, 15 Ianuarie. — La prînzul de la curte oferit cu ocazia aniversării Impăratului german, Impăratul Frantz Ioseph a ridicat un toast în sănătatea Impăratului Wilhelm.

Depeșile de azi

Serviciul «Agenției Romîne»

Constantinopol, 15 Ianuarie. — Ambasadorul turcesc la Londra a recomandat reluarea negocierilor în privința unui vechiŭ proiect de conversiune de împrumut bazat pe tributul insulei Cipru, dar această reluare n'a reușit.

Paris, 15 Ianuarie. — Camera a ținut ședință de dimineață pentru a activa discuția bugetului, dar din cauza numărului restrîns al deputaților prezenți, a decis să nu mai ție ședință de dimineață.

După cererea d-lui Barthou, Camera a decis să amîne pentru 29 Ianuarie discuția interpelării d-lui Samary asupra turburărilor din Algeria.

Roma, 15 Ianuarie. — *Journal militaire* publică o circulară chemînd sub arme o parte a clasei din 1874 pentru 17 Ianuarie.

Autoritățile aŭ decis să împiedice meetingul ce trebuia să se ție Duminică la Roma, precum și ori-ce întrunire saŭ manifetație în favoarea desființării taxei asupra grîurilor.

Roma, 15 Ianuarie.—Trenul de la Roma la Albano s'a ciocnit lîngă Gara Roma în urma unei greșeli de ac, cu o mașină care lăcea manevre.

Sunt 26 răniți.

Londra, 15 Ianuarie.—După amiază a fost un consiliŭ de cabinet sub președinția marchizului Salisbury.

Aŭ asistat toți miniștri, afară de lordul Osbourne.

Atena, 15 Ianuarie. — Rifaati-bey, noul ministru al Turciei, a sosit.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAȚILOR

Ședința de la 16 Ianuarie

Ședința se deschide la orele 2.10.

Prezenți 95 d-ni deputați.

Președinția d-lui D. Giani.

D. *Ghică Anastasescu* adresează ministrului de interne o interpelare, asupra administrației județului Muscel și în special, asupra prefectului C. Nicolau, a căruia îndepărtare o reclamă.

Cere din nou dosarele respective.

D. N. G. Stătescu face o întrebare asupra aplicării legei comerțului ambulant.

D. I. Grădișteanu interpelează guvernul asupra sistemului de maghiarizare, practicat în Ungaria, în contra Romînilor.

Interpelatorul dorește să știe pentru ce d. Sturdza nu oferă serviciile sale, de «bun samsar», pentru aplanarea înțelegerilor dintre Romînĭ și Ungurĭ, cum și pentru ce primul ministru nu a însoțit pe M. Sa Regele, în călătoria Sa la Budapesta.

În timpul cît d. Grădișteanu își citește interpelarea, majoritatea murmură.

SENATUL

Ședința de la 16 Ianuarie

Ședința se deschide la orele 2.25 sub președinția d-lui N. Ganea.

Prezenți 81 d-ni senatori.

Pe banca ministerială d. general Berendei.

D. *Președinte* dă citire următoarei telegrame adresată Senatului de către A. Sa Principele Moștenitor.

Nisa, 13 Ianuarie.

Nu pot să las să treacă anul vechiŭ fără să-mi aduc aminte de nenumăratele dovezi de iubire ce am primit din partea colegilor mei, în anul trecut, și nu vă pot spune cît de mișcat am fost de salutările ce mi aĭ trimis aci în răspunsul la Mesagiul Tronului. Această nouă dovadă de iubire a găsit un adînc resunet în inima mea.

Azi, cînd începe un nou an, vă trimit o dată cu mulțumirile cele mai sincere, urările cele mai călduroase: Să fie anul 1898 fericit și roditor, Dumnezeŭ să ajute lucrările d-voastre și să ocrotească scumpa noastră țară.

Ferdinand
Principe al Romîniei

Citirea telegramei este primită în aplauzele întregului Senat.

Se intră în ordinea zilei.

ULTIME INFORMAȚIUNI

„Leagănul"

Miercurĭ, M Sa. Regina, întovărășită de doamnele de onoare Bengescu și Mavrogheni, a binevoit să viziteze, la 3 ore după amiază, institutul *Leagănul*.

Am vorbit—la timp—de această filantropică instituțiune, datorită nobilei inițiative a celor-va doamne din înalta societate bucureșteană.

Scopul *Leagănului* este, după cum se știe, a) de a crea și întreține un institut în care să se crească copiiĭ săraci, de la naștere și pînă la vîrsta de 2 ani;

b) de a înlesni creșterea copiilor de doici, de servitorĭ și lucrătorĭ.

***

Comitetul societății se compune din d-nele Ecaterina G. Cantacuzino, *președintă*; Irina Cantacuzino, *casieră*; Eliza A. Marghiloman, *secretară*; E. Lămotescu, E Vlasto, Maria Văcărescu, E Monteoru, C. Crisoveloni, E. P. Grădișteanu și E. Procopie Demetrescu, *membre*.

***

La intrare, M. S. Regina a fost primită de președinta comitetului, d-na Ecaterina Cantacuzino, care i-a remis un prea frumos buchet de florĭ, de d-na Boldur Epureanu, directoarea institutului, și de numeroase alte doamne din societate.

Condusă apoi de medicul institutului, d. dr. Marinescu, și însoțită de doamnele prezente, Suverana a vizitat instalațiunea.

M. Sa a făcut să i se explice, în detaliŭ, funcționarea tuturor serviciilor, exprimînd întreaga Sa mulțumire pentru admirabila organizațiune a institutului.

***

Mai înainte de a pleca, Suverana a ținut să comunice, doamnelor patronese ale *Leagănului*, înaltul interes ce-l inspiră instituțiunea și că acceptă președinția de onoare ce I s'a oferit.

M. Sa a promis că va mai vizita, în curînd, *Leagănul*, pentru a constata progresele realizate.

Budapesti Hirlap, vorbind despre puterea de asimilare a romînilor de peste munți, scrie între altele următoarele:

«Uimit ar putea deci să se întrebe ori și cine: cum se face, că deși semințiștiĭ romînĭ învață în școli ungurești, ajungînd la sate, se schimbă cu desăvîrșire. Cauza acestei metamorfoze este rezistența poporului și profunda credință ce Romînii o aŭ către obiceiurile lor vechi, dar mai ales împrejurarea, că ***legile noastre prea le acordă multe libertăți și privilegiĭ, fără ca în schimb să le ceară alt-ceva de cît fidelitatea către patrie...»***

Citim în *Tribuna*:

Păcătoasa comedie a procesului celor măcelăriți la Mehadia se repetă: *cu cei măcelăriți la Anina*. Își vor aduce aminte cititoriĭ noștri, că în 20 Ianuarie anul trecut *gendarmiĭ împușcaseră asupra minerilor de la Anina*, în mare parte Romînĭ, **omorînd 13 oameni** și *rănind greŭ 26*.

După măcel s'a deschis o anchetă; Rezultatul—ca și la Mehadia! **Tribunalul a dat în judecată 28 de mineri, dintre cei ce aŭ putut scăpa cu viață din groaznicul măcel**. Iar pe gendarmi? — Probabil, îĭ vor decora pentru... «patriotism și virtute!»

— Procesul nefericiților acuzați s'a început alaltă-eri, la tribunalul din *Biserica-Albă*.

Alegerile parțiale

Astă-zi aŭ loc următoarele alegerĭ parțiale:

Bacăŭ—colegiul al 3-lea de Cameră;
Neamțu—colegiul I de Cameră;
Teleorman—colegiul I de Cameră;
Gorjiŭ—colegiul al 2-lea de Cameră;

***

Asupra libertății care domnește, în aceste alegerĭ, primim astă-zi, din Tîrgu-Jiu, următoarea telegramă:

«Următoarea telegramă a fost expediată ministerului de interne:

— Astă noapte șeful siguranței Georgescu și subcomisarul Corobea s'aŭ introdus, cu forța, în domiciliul alegătorilor Abagiu și Drăghicescu. Faptul este confirmat de martorĭ. Abia sunt orele șeapte dimineața și prefectul este instalat la prefectură spre cele legale pentru respectarea votului».

Cămărășescu.

***

Mîine, Simbătă 17 Ianuarie, are loc, în Ploești, alegerea unui deputat la colegiul I. Candidații, cari vor lupta, sunt d-nii:

I. Lahovari—din partea conservatorilor;
Teodorini—din partea guvernului și
G. Cantili—liberal democrat.

Duminecă, 25 c., Societatea de arme, scrimă și gimnastică va da un concert urmat de un mare asalt în sala Atenenlui.

D. C. Dimitrescu-Iași va depune Marți la Cameră raportul săŭ asupra reformei învățămîntului secundar.

Printre acei cari vor lua cuvîntul în contra proiectului de reformă sunt și d-niĭ G. D. Theodorescu și G. A. Scorțescu.

În cursul lunei Februarie, se va face vizarea libretelor rezerviștilor, miliției nilor, glotașilor, etc.

Iată și ordinea în care trebue să se prezinte:

Concediații de la 1892 la 95 se vor prezinta de la 1—5 Februarie.

Rezerviștii de la 1890 la 91 se vor prezinta de la 6—9 Februarie.

Miliției nii de la 1884 la 89 se vor prezinta de la 10—17 Februarie.

Glotașii de la 1873 la 83 se vor prezinta de la 18—24 Februarie.

Cei cari nu se vor prezinta la timp, vor fi dați judecății ca nesupuși.

De și inaugurată din Octombrie, anul trecut, Universitatea din Iași continuă a sta închisă, din cauza lipsei de apă.

Se continuă cu activitate lucrările de canalizare și galeriile pentru apă sunt în stare destul de avansată.

Ni se comunică din Tîrgoviște, că prefectul, d. Dem. Athanasiŭ, ar fi dispus să numească în funcțiunea de sub-prefect al plășei Dealul-Dîmboviței, rămasă vacantă, prin trecerea inteligentului d. Stelian Dudăŭ ca șef al depozitului de tutunurĭ,—pe vestitul I. Cîmpeanu, fost polițaĭ, și destituit tot de d. Atanasiu pentru nenumăratele abuzurĭ și fapte incorecte pe cari cititoriĭ *Epocei* deja le cunosc.

Se știe că acest domn a mai fost subprefect în zisa plasă și s'a distins prin schingiuirĭ, falșurĭ și diferite abuzurĭ, pentru dovedirea cărora e plin dosarul acelei subprefecturĭ No. 5 (96), și după care posedăm copii ce se vor publica la timp.

Faimosul Vasiliu, judecătorul de instrucție din Capitală, a fost numit președinte al tribunalului din Fălticeni, în locul d-lui Radian, permutat, după a sa cerere, la R.-Vîlcea.

Rugăm pe abonații noștri, cari sunt în întîrziere cu plata abonamentului, de a se grăbi cu achitarea sumelor ce datoresc, căci alt-fel cu ocazia încheierei anului 1897, vom fi nevoiți a le suspenda în *mod irevocabil* trămiterea ziarului.

ULTIMA ORA

O telegramă din Neapole anunță încetarea din viață, în acel oraș, a P. Sale Episcopului Ghenadie de Rîmnic, unde defunctul se afla de mai mult timp pentru căutarea sănătății.

SPECTACOLE

Vineri, 16 Ianuarie 1898.

Teatrul Național. — Opera **Faust** cu concursul d-nei *Nuovina*.

Circul Langer.—Reprezentațiuni variate. Debutul clovnului rus Babuschin.

Sala Lukianof. — Fosta trupa a teatrului Hugo.

Sala Bulevard. —Mare bal mascat.

Sala Hugo. – Bal mascat. Miercurĭ, 21 Ianuarie, mare bal mascat à la *Moulin Rouge*.

Café Boulevard. — Concertul orchestrei Weinberger.

Café Națională. — Concertul orchestrei Rubistein.

Lacul Cișmigiŭ. — In fie care zi patinaj. O mare alergare va avea loc Duminecă, 18 Ianuarie. Muzică militară.

LEI 48 COKS DE UZINA LEI 48

1000 kilograme I-a calitate transportați la domiciliŭ în sacĭ

BRIQUETTE Englezești, Cocs de topit.

CARBUNI REGALE din Germania înlocuind Cocs și Lemne de foc. Leĭ 46.

50 kgr. pentru probă aduse acasă. Leĭ 3.

COKS MARUNT pentru sobe paragine și sobe belgiane. Leĭ 54 tona.

Cărbuni de piatră de Petroseny și Cardif.

ANTRACIT ENGLEZESC pentru sobe Helios și pentru sobe Sirius. Leĭ 62.

Greutate GARANTATĂ

Expediția en gros din Galați, Brăila, Constanța.

CAROL LÖWENBACH
STR. SFINȚI VOEVOZI, 5

Doctor H. NEUMANN

Medic asistent la Policlinica

specialist în bolĭ de gît, nas, urechĭ și interne

Strada Gabroveni, 18

Consultațiuni de la 1 — 3 p. m.

Se vinde pentru eșirea din indiviziune

1) *Moșia Gloduri Pădureni*, 830 fălci, pămînt arabil, fînețuri și acarete în bună stare la 30 km. de gara Bacăŭ.

2) *Moșia Cleja-Băcăcumi*, 520 fălci, pămînt de arătură, fînețe, iamețe, pădurĭ și acarete în zidărie, aceactă moșie traversată de apa Siretului se află la 5 minute de gara Faraoni.

3) *Moara din comuna Letea lîngă Bacăŭ*, situată pe apa Bistrița, avînd patru perechĭ petre de măcinat. Toate situate în județul Bacăŭ.

Pentru informațiuni a se adresa la doamna **Maria Th. Hanutz** la Galați STR. CUZA-VODA, No. 20.

Doctorul URECHIA

Fost medic al Spitalelor Eforiei

BOALE INTERNE

Str. 11 Februarie, No. 15 bis. (Cișmigiu).

987

MARELE MAGASIN

cu

INCĂLȚĂMINTE DE LUX

„LA LUMEA ELEGANTĂ"

70. — Calea Victoriei. — 70

Vis-a-vis de Teatrul Național

Facem cunoscut onoratului public că fabrica de șosoni și galoș din Riga, Rusia, ne-a pus la dispoziție noua sa invențiune șosoni căptușiți cu *vată de turba*; acești șosoni sunt farte călduroși, presentînd avantajul că sunt totdeodată și ușorĭ. Suntem singurĭ depozitarĭ din Capitală, cuaceastă calitate, și vindem marfa cu prețurĭ cît se poate de avantagioase.

Mai recomandăm încălțămintea noastră engleză și franceză de prima calitate, precum și pantofăria de casă de feutru, mătase catifea, căprioare, etc.., și pantofi de satin, în toate culorile.

Pentru a mulțumi pe numeroșiĭ noștri clienți, am aranjat un atelier special **A la Costa, din Paris,** și, ca reclamă am pus în vînzare ghete de ghems, foarte solide, pentru dame', cu prețul de la 12 leĭ în sus; ghete de chevreaux fin, de la 15 leĭ în sus; ghete de vax, solide, pentru bărbați, de la 16 leĭ în sus; de lac salon, de la 18 leĭ în sus și de lac rusesc, de la 20 leĭ în sus.

Rugăm deci pe onoraților noștri clienți să ne acorde și pe viitor încrederea d-lor, iar pe amatorii de marfă bună, să cumpere de la noĭ, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulțumiți.

Proprietarii magasinului
«La Lumea Elegantă»

Apă de gură

și

Prafurĭ de dinți higienice

preparate de

DOCTORU BOSIANU

Dentist, Str. Regală, 8

Singura Apă de gură care posedă un *certificat* de la *Institutul de Bacteriologie* ca apa de gură antiseptică Indispensabil pentru ori-ce persoană care dorește a'și conserva dinții.

Se află de vînzare la: Drogueria I. Zamfirescu, *Strada Academiei 4*, **Farmacia Brăndușĭ,** *Strada Clemenței 27* **Magazinul d-lui G. Melic,** *Calea Victoriei 36.*

Dr. Ch. I. Teohari

Mamoș

Special pentru Maladiĭ de Femeĭ 870

Dă consultațiuni de la orele 5—7 seara.

80, Strada Teilor, 80.

Anunciŭ

Se aduce la cunoștință că noua **Moara de Artă** din Corabia, județul Romanați, construită cu cele mai moderne și perfecționate mașinĭ, proprietatea d-lui **Telemaque Caravia** a început a funcționa producînd

Făinurile cele mai bune

de toate calitățile, fiind recunoscută superioritatea grînelor din acest județ.

Pentru ori-ce informații a se adresa la d-niĭ

155 **CARAVIA & MAVROKEFALO**
CORABIA

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

2

GIURA IACȘICI

SUFLETE CURATE

POVESTIRE DIN

VIAȚA ȚERANILOR

DE PRIN ANUL 1857

Tradusă de I. DUȘIANU.

Stoian își luă căciula și cît p'aci era să se apropie de primar, dar Ion îl depărtă cu căutătura lui rea și întorcîndu-se către nea Ilie, îi spuse supărat:

— Ei moșule! Nu îi opinca asta pe piciorul drept. Și după ce mai tușii de vr'o două ori așa vătăfește, grăi mai departe:

— Ei moșule! Da aï ști tu scroafa, aia, a mea, a grasă! Nici a lui popa Sofrin nu era mai grasă. O îngrijisem, o îngrășasem de, ca omul credeam și eu de Sfîntul Niculae [1]) s'o tai. Prasnic țin, prietini am, uite tu, ba popa, ba alți oameni cum se cade și pe el neprihănitul l'aș fi chemat, doar, doar s'ar lăsa de rele. Aș, de unde; ba să vezi ce mi-a făcut? Stați să vă spun numai!

[1]) Sf-ntul Nicolaie de vară—e o sărbătoare mult serbată la sîrbi, ca zi de prasnic.

i'a tăiat toată urechia, și toată spinarea îi a ciocîrtit'o cu săcurea.

Mai dedea primarul să mai zică ceva, dar Stoian se ridică de unde sta și cu privirile lui puternice măsurîndu-l îi zise:

— Minți, domnule primar! Te știu eu unde te poartă gîndul! De, cearcă; mi te oi căi, adîncă îi apa, n'aï s'o treci d'a înotul. Moș Ilie, să vezi ce a fost; eu, ca omul, 'mi-am pus în jurul casei ba pruni, ba ceva peri și meri și alte poame, am mai sădit și ceva fasole ca fite ce om. Gardul lui stricat, să te ții, nene, aci și pui și curcă și găină și oaie și purcel și porc—toată ziua. Se strîng pe lîngă casa mea, ba în ogradă. ba în grădină, le mai gonesc eu, ba soru-mea; le mai sperie și dulăul cela ce l'am căpătat de la un rumîn din Podgorat [1]) Eri, așa cam pe la chindii, ce să'mi vadă ochii, scroafa lui, pe care nu o fi nici două litre de untură 'mi rosese toată fasolea; mă iaŭ eu după ea, cînele meu nu știŭ cum o ajunge și îi singerează, un pic, urechia stîngă; scroafa, așa speriată, dă năvală să iasă printre gard și cum erebegită și a sdrelit pielea de pe șolduri.

Primarul, de necaz, se făcuse vînăt.

— Ia te uită neam de cîine ce e, vrea să mă facă și mincinos. Mi-o plătești tu asta! Tu frate Avram și tu moș Milă a'ți fost azi dimineață la mine, a'ți văzut scroafa în ce hal era. E adevărat ce am spus?

[1]) Nu e nici o greșeală întrebuințarea expresii aceste rumîn, căci așa e și e în text. Locurile aceste sunt locuite și de Românî-Vlahi.

— Da, primarule, ziseră amîndoui într'un glas.

Fratele Avram avea un proces pe la judecătoria Statului, far moș Milă era pristav.

— Așa, fraților, ce'i de făcut, spuse primarul Ion... Eŭ nu judec, uite să judece ajutoarele mele. Cum or zice ei, așa să fie!

— Noi um zice, c'ar fi drept și după lege să plătească scroafa, iar de celel'alte ce a făcut, să i se dea vre-o două zeci pe spate—ca altă dată minte să prindă și să nu s'atingă ce'i al altuia, mai ales cînd e al primarului! E pe drept așa?

Oamenii cari nu aveaŭ nimic de împărțit cu primăria se priviră uimiți între ei, iar ceia cari cît e ziuă staŭ stîlpi lîngă primar întăriră hotărîrea ajutoarelor primarului.

— Și așa flăcăule, îmi mai spuse fratele Avram.

Știi și tu cum merge după lege, ești cogeamite om, pagubă aï făcut, plătește-o, iar bătaia ți-o fi de folos. Și apoi nu e cine știe ce bătae? Uite n'ea Ion primarul, și, saŭ și alții, cîte bătăi n'am mîncat, și oameni suntem!

Fratele Avram luase apă la moara gură, și poate i-ar mai fi tocat blestemata, de nu s'ar fi întîlnit ochii, privirile lui Stoian care se îndreptase spre primar și începuse să'i grăiască:

— Domnule primar. Dobitoacele mniitale, 'mi aŭ zădărnicit toată munca mea, 'mi-aŭ stricat grădina și aceea 'i toată bogăția mea. Tu, Ioane, ești ăl d'întîi în sat la noi. Tătăne tăŭ ț'a lăsat destul și nimănui nici nu 'i cade prin gînd să te zăvistească; dar omule, ce'i al meŭ nu mi-l calci tu și nu mi-l iei d'aï fi tu și sub-prefectul.

Pe cît 'i vorba de bătaie? He, hei! bade Avrame, d'ați văzut cînd-va pe tata bicîuit de vr'unul, atunci m'oți vedea și pe mine.

Ochii 'i eraŭ aprinși de mînie, obrajii vestejiți ca la înjunghiatul, căruia i-a mai rămas o bucată din cuțit în piept. La urmă cînd 'și mai veni în fire și glasul 'și redobîndi puterea lui, se uită spre grămada de țărani ce sta în jurul primaruluî și care 'l măsura liniștit, admirîndu'l.

— Să mă bate-ți! Da cine să mă bată? Cine-l ăla ce o să dea în mine băiat cinstit din cinstit părinte? Aï?

Și făcu mîna pumn, o ridică voinică mai presus de frunte și cu vocea tare și amenințătoare mai întrebă spre ceată?

— Voi mă! voi ăia doui-trei d'acolo, orî tu Ioane, aï sta să daï?

Consilierii tăcură, nimeni nu grăi o vorbă măcar; iar cînd Stoian se depărtase, primarul Ion zîmbi ușor și cu șiretenie le zise celor doui-trei rămași.

— Ei, l-ați auzit? De ar fi chiar sub-prefectul! Da, da, știi colea și sub-prefectului un pic peste nas. Lasă, lasă! L'ați auzit cu toții. Scroafa nu o plătește. Bătaie nu vrea să îndure!

Bine, bine; eŭ unul, ați văzut n'am judecat! Sub-prefectul, zilele astea o să pice p'aci. Judecat a fost după lege! S'a înrăit cîinele, răŭ de tot!

Țăranii se împrăștiară pe la locuințele lor.

***

Pe timpurile acelea în Serbia nu eraŭ hanuri «*după plan*», și mai ales în oropsitul Camenaț.

Tocmai peste drum de primărie se ridica o căscioară de nuele, care arăta urît de tot: pe din afară nelipită cu pămînt, pe dinăuntru înegrită de funingine, de intri de la pragul ușei te înecă fumul din vatra cuptoruluî care sta deschisă ascunzînd o căldare pusă pe pirostriî în care clocotea toată ziulica apă pentru mămăligă. Mai de o parte e o oală de pămînt mai măricică în care fierbe moș Marinco, hangiul, fasolea lui. El singur își servește mușteriî, mai vine pe lîngă vatră, mai mestecă fasulea cu o lingură de lemn își mai aprinde luleaua și iar se duce pe la mușteriî cu rachiŭ, cu țuică, cînd și cînd și cîte o cafea; mai ales cînd o fi în han și domnu popa. Cafeaua asta îi face zile fripte lui moș Marinco, dar ce să facă bietul? Își sumete frumușel mînecile, ia într'un ibricel puțină apă din căldarea de mămăligă, pune în ea p'atit zahăr cît și cafea, o blagoslovește cu vr'o cîte-va înjurături și pe ea și pe cel de-o bea și pe cel de-a născocit-o întîi; iar de o cădea păcatul să mai și dea în foc, atunci nu rămîne nepomenit nici popă, nici toată popimea din lume.

(Va urma)

SOBE! SOBE! SOBE!

„Helios" „Parigine" „Germane" și „Belgiane"

Sistemele cele mai noui și practice. Construcțiunile cele mai elegante.

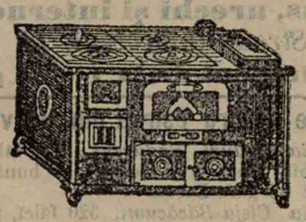

Mașine de Bucătărie

Sistem American

Buna funcționare Garantată

Lămpi - Lămpi - Lămpi

Cele mai bune și formele cele mai elegante.

ARTICOLE DE MENAGIU:

Porțelanuri, Cristaluri de „Baccarat", Olării emailate din streinătate

Tacâmuri de APACA veritabile.

W. SINGER

27, Strada Lipscani (în fața str. Șelari)

EXPOSITIUNILE

DIN

PARIS, LONDRA, VIENA, LION și MARSEILLE

SIG. SCHWARZ

Proprietarul Grand-Photographie Central, Director al scoalei Academice de Fotografie

Representant general al EXPOSIȚIUNILOR Internaționale de Concurs din *Paris, Londra, Viena, Lion* și *Marseille*, cu autorisația guvernelor respective.

Se însărcinează cu primirea produselor industriale pentru expunerea lor la EXPOSIȚIUNILE din *Paris, Londra, Viena, Lion* și *Marseille*

La această expositiune se primește produse din toate ramurile industriei. CHELTUELILE de TRANSPORT PRIVESC pe REPRESENTANT. Informațiuni mai pe larg se pot lua la

Biroul din Calea Victoriei

PASAGIUL VILLACROS

— La GRAND PHOTOGRAPHIE-CENTRALE —

FĂRĂ SĂPUN

DENTALBIN

cea mai nouă și neîntrecută

„CREMĂ"

PENTRU DINȚI, Fără Săpun

Acest preparat analisat de Institutele chimice, este cel mai bun pentru albirea dinților, întărește gingiile, depărtează ori-ce miros al gurei. Este singura cremă care nu vatămă emaliul, lăsînd mult timp un miros plăcut gurei.

Unica cremă care împedică înegrirea dinților la fumători.

De vînzare la toate farmaciile, drogueriile și magazinele din țară.

Prețul unui tub mare **1 leŭ**

« « « mic **50 bani**

Depositе: PARIS, VIENA, BUCUREȘTI.

FĂRĂ SĂPUN

AU PRIX FIXE

70, Str. Lipscani, **Casa Frații Hasan** *Str. Lipscani, 70.*

MANUFACTURE EN GROS și EN DETAIL

— BUCAREST —

Am onoare a anunța numeroasei noastre clientele și onor. Public, că zilnic primim ***NOUTAȚI*** în

Mătăsuri și Gazrri pentru Rochi de Baluri și Nunți

COMPLECT ASORTIMENT DE

ARTICOLE PENTU MIRESE

PRȚURI MODERATE și FIXE

P. S. — Rugăm a nota bine adresa noastră, spre a nu cufunda Magazinul nostru cu alte firme.

DACĂ **PĂRUL** D-VOASTRĂ CADE!!

dacă este fără putere și fără luciu, dacă aveți mătreață saŭ ori-care alta afecțiune a pieleî capului întrebuințați miraculosul

PETROL

HAHN

PENTRU PĂR

care întrunește pe lîngă calități și aceia de a înlesni ondularea părului. Intrebuințarea este ușoară, plăcută și fără pericol.

PREPARAT DE HAHN, FARMACIST IN GENEVA (Elveția)

DEPOZIT:

BUCUREȘTI: Ilie Zamfirescu, Str. Academiei 4; Bazar Universel, Calea Victoriei 31; Mihail Stoinescu, Str. Academiei 2 și Drogueria Tetzu Str. Lipscani 1.
GALAȚI: Bereovici, Bazar anglais.
BOTOȘANI: Farmaciile: Perieteanu și Nicoleanu.
IAȘI: Farmaciile Zbyszewsky și Konya.
BACAU: Drogueria Andreescu.
CĂLARAȘI: Farmecia Ticek.

Vechia și Renumita

Fabrică de Trăsuri

H. I. RIEBE S

S'A MUTAT IN

Str. Romulus, No. 11

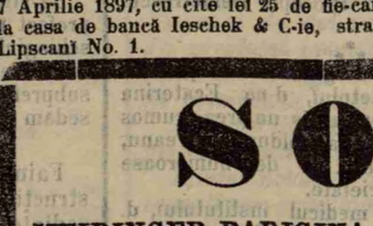

Local cu ATELIERE mari, speciale, pentru a corespunde întinderei ce a luat fabrica mea.

Prevăzîndu-mă cu materiale fine și cu lucrători specialiști, sunt în masură a efectua ori-ce comande de

Trăsuri
Cupeuri
Gabriolete
Breacuri, etc.

după cele mai noui modele, rivalizînd cu produsele similare din streinătate.

O expositie permanentă de trăsuri gata stă tot-d'a-una la dispositia onor. clienți.

SOCIETATEA

de Basalt Artificial și de Ceramica

De la Cotroceni

Capital social 2.500.000 întreg vărsat

Se aduce la cunoștința d-lor detentori de acțiuni ale Societățeî de Basalt, că cuponul de dividend No. 12 al exercițiului 1896, se plătește cu începere de Luni 7 Aprilie 1897, cu cîte lei 25 de fie-care, la casa de bancă Ieschek & C-ie, strada Lipscani No. 1.

PETROL!! PETROL!!

Heinrich Durr

9, STRADA REGALA, 9

Singurul MAGASIN unde se vinde eftin

PETROL REGAL

absolut fără miros cînd arde.

O încercare va dovedi adevărul.

Epediem comenzile făcute prin cărți poștale prompt la la DOMICILIU, în bidoane de 5, 10 și 20 Litri.

Pentru numai Lei 7.25

contra ramburs expediez un superb **Accordeon de Concert** cu noile melle Claviaturi cu arcuri, cari aufost brevetate în diferite state. Prin aceasta noŭa Claviatură se va economiti Cumpărătorului mult necaz și cheltueli de reparatiune. Acest instrument are 10 klappe, 20 tonuri dub., 2 bassuri, 2 registre, claviatură deschisă de nickel, garnitură împrejur tot din acest metal și complectă, 2 burdufuri duble și fórte tari, 2 închisături, șine de burduf asortate și în colț, de nickel. Mărime 35 Centimetre. Metodă de a ŭn ăța de a cănta singur și ambalagiu gratis. Porto 2 Lei. A se face comandele la **Henri Sŭhr**, Harmonika Export la Neŭenrade, Germania.

SOBE

MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)

PENTRU

INCĂLZIRE CU COKS, CĂRBUNI DE PIATRĂ SI LEMNE

Mașini de Bucate

MOBILE DE FIER

Instalațiuni de Incălziri Centrale

Fabrica COMETUL

Adolf Salomon

DEPOSIT: Strada Doamnei, 14.

DEPOSITE IN PROVINCIE:

Iași, *la d-nul* **Jacques Davidovici,** *str. Lăpușneanu, 37.*
Craiova, *la d.* **Petrache Andreescu & Fii,** *str. Lipscrni.*

WATSON & YOUELL

MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

BUCURESCI. — Strada Academiei, 14 (fost Rașca)
Galați, Strada Portului. Brăila, Strada Regală.

REPRESINTANȚI GENERALI AI FABRICEI

LALLIER, VERNOT & Co., LA FERTÉ-SOUS-JOUARRE

PIETRE DE MOARĂ

Adevărat fzanțuzești, lucrate din 4—6 bucăți în ciment, bine legate și foarte durabile

SPECIALE PENTRU MORI DE MALAI ȘI DE FAINA

O cantitate mare în depozit din dimensiunile 36, 42 și 48 țoluri

CALITATE RECUNOSCUTĂ

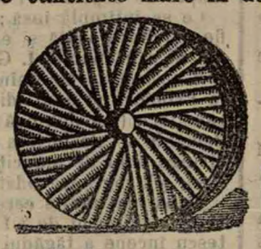

INSTALAȚIUNI

DE

Morî și Fabrici de Spirt

TOT FELUL DE MAȘINI AGRICOLE

Cataloage ilustrate gratis și franco.

MEDICAMENT PHOSPHATIC

VIN DE VIAL

VINUL DE VIAL este un modificator puternic al organismului în casurile de: **ebdilitate generală, crescerea întârziată, convalescența lungă, anemiă, perderea apetitului, a forțelor slăbiciunei nervoase.**

Dosa este de un păhărel de lichior înaintea mesei. El complectează nutriținea insuficientă a bolnavilor și a convalescenților.

Farmacia VIAL Lyon, rue Victor Hugo, 14 și în toate farmaciile.

MOBILE mate și poleite sub garanție pentru **decorarea de locuințe de mirese, Hoteluri, Vile și Case de țară în cea mai bună calitate din material bun și uscat**

EFECTUEAZĂ CU PREȚURI EFTINE

IGNATZ HERLINGER SPECIALIST IN TÎMPLĂRIE

VIENA, V Hundsthurmstrasse, 49.

Prețuri curente franco contra 40 bani, numindu-se acest ziar

Societate Romînă de Asigurări Generale

BRAILA

Capital Social, lei 3,000,000 deplin vărsați.—Fond de organizare 300,000

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte, DIMITRIE A. STURDZA.

Vice-președinți: ***Alexandru Marghiloman Nicolae V. Perlea.***

MEMBRII CONSILIERI

Tache Anastasiu, Deputat, mare proprietar, Tecuciu.
G. Assan, Președintele Camerei de Comerciŭ Bucuresci.
Comandorul Marco Besso, Directorul societății «Assicurazioni Generali», membru al Institutului d'actuari din Londra, etc. etc.
Mauriciu Blank, Șeful caseî de bancă Marmorosch Blank & Co., București.
T. Carnevali, mare comerciant armator, în Brăila.
Constantin G. Cociaș, Deputat, Advocat, Brăila.
Adolff Erfling, Consul German, Brăila.
Director, HUGO ASCOLI.
Ermano Gentilli, Directorul General al Primei Societăți austriace de Asigurări Generale contra Accidentelor. etc., etc.
Charles Girlanner, Dirigintele ramurei de transport la Societatea Asicurazioni Generali.
Vittorio B. Mendt, Șeful Caselor L. Mendt Co.
Fratelli B. Mendt, mare comerciant armator, Brăila.
Edmondo Richetti, Secretarul general al Societ. «Assicurazioni Generali», Triest.
Colonel G. Rosnovan, mare propr., Rosnov.
Zamfir Zamfirescu, mare propr., Brăila.
Paul Rottenberg & Co., Șeful caseî de bancă Rottenberg & Co. Brăila.
Sub-director, ***D. Gerscovici.***

Societate Romînă de Asigurări Generale din Brăila, *asigură în condițiuni liberale și avantagioase în contra daunelor de:*

INCENDIU

GRINDINĂ

TRANSPORT

pe apă (Fluvial și Maritim) *și pe uscat.*

Asemenea dă cea mai mare desvoltare operațiunilor în ramura ***Viața,*** după combinațiunile cele mai noui și mai convenabile.

DIRECȚIUNEA.

N.B. — Pentru ori-ce informațiuni a se adresa la sediul Societățeî, în Brăila. și la toate sucursalele din țară.

București.—Tipografia EPOCA, Strada Clemenței No. 3.—București.

www.dacoromanica.ro